

Mødet den 12. Novbr. 1908.

1. (J. Nr. 235—1908). Cirkulære fra Indenrigsministeriet vedrørende Loven af 9. April 1907 om **anerkendte Arbejdsløshedskasser**.

Til Efterretning.

2. (J. Nr. 390—1908). Forslag om under de almindelige Bestemmelser i det af Byraadet den 12. Marts d. A. vedtagne **Lønregulativ** at indsætte en ny Paragraf — § 6 — vedrørende Embeds- og Bestillingsmænds Pensionering samt Forslag til en ændret Affattelse af Regulativets almindelige Bestemmelser § 4.

Forslaget til den ny Paragraf var saalydende:

§ 6.

Enhver af de af nærværende Regulativ omfattede Funktionærer har — for saa vidt ikke anderledes er bestemt ved vedkommendes Ansættelse — Adgang til Pension efter det til enhver Tid gældende Reglement for Pensionering af Aarhus Kommunes Embeds- og Bestillingsmænd, deres Enker m. m.

Forslaget til den ændrede Affattelse af § 4 var saalydende:

§ 4.

Ved Overgang fra en Stilling til en anden inden for samme Lønklasse regnes Ancienniteten

fra den første Ansættelse i den paagældende Lønklasse. Gaar nogen over fra en lavere til en højere Lønklasse, gives der ham, for saa vidt hans Løn i den lavere Lønklasse er lig med eller større end Begyndelseslønnen i den højere Klasse, Lønningsanciennitet fra et saadant Tidspunkt, at han, idet han træder ind i den højere Klasse, træder ind i denne paa det Løntrin, hvor Lønnen ligger nærmest over den Løn, han ved Overgangen oppebar i den lavere Klasse, og saaledes, at han — saafremt han ikke ved Oprykningen stod paa højeste Løntrin i den lavere Lønklasse — faar samme Anciennitet inden for det paagældende Løntrin i den højere Klasse, som han havde paa det Trin, hvorpaa han stod i den lavere.

Formanden erindrede om, at det, da Lønregulativet blev vedtaget, var en Forudsætning, at der senere skulde foretages en Revision af dettes almindelige Bestemmelser særlig med Hensyn til disses Redaktion. Lønudvalget havde saa taget fat paa dette Revisionsgennemsyn, men i det hele fundet Affattelsen fyldestgørende, dog med Undtagelse af § 4, hvori det mente, der burde foretages en Ændring. Det var jo ikke Meningen, at en Funktionær ved Overgang fra en lavere til en højere Lønklasse skulde tabe derved, men paa den anden Side skulde han ej heller indtræde i den ny Klasse med saa stor Anciennitet, at han straks kom paa dennes højeste Sats. Udvalget henstillede derfor § 4 ændret som foreslaaet.

Ved Revisionen var det Spørgsmaal endvidere kommet frem, om man ikke med det samme skulde ændre det nugældende Pensionsreglement, saaledes at det kom til at omfatte alle Kommunens Funktionærer og helst tillige alle dens Arbejdere.

Den hidtil brugte Fremgangsmaade var ret uheldig, og Udvalget foreslog derfor en ny Paragraf indsat i de almindelige Bestemmelser, saaledes at enhver Funktionær og alle Arbejdere kunde faa Adgang til Pension, hvis de ønskede det.

Forslaget vedtoges.

3. (J. Nr. 391—1908). Forslag til **Reglement for Pensionering** af Aarhus Kommunes Embeds- og Bestillingsmænd, deres Enker m. m.:

§ 1.

De Funktionærer under Aarhus Kommune og Aarhus Havn, for hvis Vedkommende det af Aarhus Byraad under 12te Marts 1908 vedtagne Lønregulativ er gældende, saa vel som følgende Funktionærer og Arbejdere: Skovrideren i Marselisborg Skove, Skovfogden i Riis Skov, Arrestforvareren, Skolebetjentene ved Kommunens Skoler, Opsynsmanden ved Epidemihuset, det kvindelige Opsyn ved Ting- og Arresthuset og Kommunens og Havnens faste Arbejdere, have, for saa vidt ikke anderledes er bestemt ved vedkommendes Ansættelse, Ret til Pension af Kommunens eller Havnens Kasse, imod at der afkortes dem 5 pCt. i deres Løn, dog for de Overbetjente og Betjente under Aarhus Politi, som ere ansatte inden den 1ste Juli 1894, kun 2½ pCt., og iøvrigt efter nedenanførte nærmere Regler.

Enhver Arbejder, der staar i Kommunens eller Havnens faste Tjeneste, saaledes at denne Tjeneste afgiver hans eneste Erhverv eller i ethvert Fald hans Hovederhverv — i hvilken Henseende Tvivlsspørgsmaal afgøres af Byraadet —, anses i den her ommeldte Henseende som fast Arbejder.

§ 2.

De i Lønregulativet og i foranstaaende § 1 særlig nævnte Funktionærer, der fremtidig ansættes, ere, saafremt ikke anderledes bestemmes ved deres Ansættelse,

forpligtede til at erhverve den i § 1 omhandlede Ret, hvorimod hidtil ansatte Funktionærer, der ikke allerede have erhvervet Pensionsret efter nævnte Paragraf, saa vel som Kommunens og Havnens faste Arbejdere, ikke ere forpligtede til at erhverve denne Ret.

§ 3.

Pensionsretten indtræder, naar den paagældende Funktionær eller Arbejder efter 10 Aars fast Tjenestetid afskediges paa Grund af Alder, Svagelighed eller anden Aarsag, der af den Myndighed, som har foretaget Afskedigelsen, findes at være Funktionæren eller Arbejderen utilregnelig.

Den Tjenestetid, der ligger før den vedkommende har naaet 25 Aars Alderen, medregnes dog ikke til at udbringe ovennævnte 10 Aar, saa lidt som til de Aars Tjenestetid, der efter den i § 4 nævnte Skala bestemmer Pensionens Forhold til Lønningen.

Gaar en Funktionær eller Arbejder over fra en Stilling til en anden, regnes hans Anciennitet med Hensyn til Beregning af Pension fra den Tid, da han først indtraadte i pensionsberettiget Stilling, jfr. dog denne Paragrafs 2det Stykke.

§ 4.

Pensionen beregnes efter Gennemsnitsbeløbet af den Løn, som vedkommende har haft i de sidste 5 Aar før Afskedigelsen, saaledes at:

indtil 13 Aars Tjeneste iberegnet giver $\frac{3}{10}$ af Gennemsnitsbeløbet i Pension,

indtil 16 Aars Tjeneste iberegnet giver $\frac{4}{10}$ af Gennemsnitsbeløbet i Pension,

indtil 20 Aars Tjeneste iberegnet giver $\frac{5}{10}$ af Gennemsnitsbeløbet i Pension.

For hvert følgende Aars Tjeneste gives $\frac{1}{60}$ mere i Pension, dog at denne ikke kan overstige $\frac{40}{60}$ af Gennemsnitsbeløbet.

Enhver, som har fyldt sit 65de Aar, og som har ydet Bidrag efter Reglerne i dette Reglements § 1, skal være berettiget til at forlange sin Afsked med den ham tilkommende Pension.

§ 5.

Hvis de vedkommende ved Udførelsen af deres Tjeneste komme saaledes til Skade, at de af den Grund afskediges, blive de straks pensionsberettigede, selv om de ikke have tjent i det bestemte Antal Aar. Pensionen beregnes i saa Fald til $\frac{3}{10}$ af det aarlige Gennemsnitsbeløb af deres Løn i de sidste 5 Aar eller, saafremt de ikke have tjent i 5 Aar, i den Tid, de have tjent, men kan af Byraadet under særlige Omstændigheder forhøjes, dog ikke til ud over $\frac{2}{3}$ af Lønningens Gennemsnitsbeløb.

§ 6.

De under § 1 omhandlede Bidrag fradrages Lønningerne ved hver Udbetaling. Enhver af de nu ansatte Funktionærer og Arbejdere, som ikke hidtil har haft Adgang til Pension, men som nu omfattes af bemeldte § 1 og ønsker at komme ind under dens Bestemmelser med Anciennitet fra sin Ansættelse i en efter dette Reglement pensionsberettiget Stilling, maa erlægges 5 pCt. af sin Løn fra den 1ste Juli 1895 at regne, eller, for saa vidt han er ansat senere end denne Dag, fra sin Ansættelsesdag, i intet Tilfælde dog længere tilbage end fra den Dag, da han fyldte 25 Aar.

Hvis nogen maatte ønske Anciennitet fra et senere Tidspunkt end sin Ansættelsesdag, imod at de nævnte 5 pCt. da først beregnes fra det Tidspunkt, fra hvilket Ancienniteten ønskes regnet, kan dette indrømmes ham.

Saafermt Betalingen for forløben Tid omfatter et længere Tidsrum end et Aar, indrømmes der den ved-

kommende Henstand saaledes, at han kan afvikle det skyldige Beløb gennem 2 Aar ved maanedlige Afdrag, der fradrages hans Løn.

Af Lønningsafdragene dannes en Pensionsfond for Kommunens Funktionærer og Arbejdere i Almindelighed og en Pensionsfond for Havnens Funktionærer og Arbejdere. Fondene staa under Byraadets Bestyrelse og ere undergivne Revision efter de for Kommunens og Havnens Regnskaber gældende Regler.

Ved hvert Regnskabsaars Udløb opgøres hver Fond saaledes, at der særskilt for hver Bidragyder opføres vedkommendes Bidrag. Bidragene til Pensionsfondene tilhøre disse Fond, falde ikke tilbage til Bidragyderne undtagen i de nedenfor udtrykkelig fremhævede Tilfælde og kunne ikke være Genstand for Salg, Gave, tvungen Retsforfølgning eller Pantsætning.

Det Tilskud, som Politikassen med Justitsministeriets under 3dje Oktober 1905 givne Samtykke — dog med Forbehold af Kassens fremtidige Evne og Lovgivningsmagts eventuelle Beslutninger med Hensyn til denne Kasse — udreder i Anledning af Kommunens Overtagelse af Pensioneringen af Politistyrkens Overbetjente og Politibetjente fra den 1ste Oktober 1905 at regne, nemlig 5 pCt. af den aarlige Lønning til de Betjente, som var ansatte inden den 1ste Oktober 1905, saa længe disse forblive i Politikorpset, tilflyder Fonden for Kommunens Funktionærer og Arbejdere i Almindelighed.

Ere Fondene ikke tilstrækkelige til at dække Aarets løbende Udgifter, dækker Kommunens eller Havnens Kasse det manglende.

§ 7.

Fratræder en Funktionær eller Arbejder Stillingen efter eget Ønske, uden at noget har været at lægge ham til Last, eller paa Grund af vedkommende over-

ordnedes Opsigelse, uden at han efter § 2 erhverver Ret til Pension, er han berettiget til at faa sit Indskud, dog uden paaløbende Renter, tilbagebetalt.

§ 8.

Naar en af Kommunen pensioneret Funktionær eller Arbejder igen ansættes i Kommunens eller ogsaa i Statens eller en anden Kommunes Tjeneste, bortfalder Pensionen, naar den Lønning, han erholder, er lig med eller større end Pensionen, og nedsættes forholdsvis, naar Lønningen er mindre end Pensionen. Afskediges han fra den ny Bestilling uden Pension, er han berettiget til atter at oppebære sin tidligere Pension.

§ 9.

Ligeledes bortfalder Pensionen, naar den pensionsberettigede uden Byraadets Samtykke modtager udenlandsk Tjeneste eller tager Ophold i Udlandet, naar han i 3 Aar ikké har hævet sin Pension uden senere at kunne bevise lovlig Forhindring, og naar han ved Dom kendes skyldig i et i den offentlige Mening vanærende Forhold, eller naar han overbevises om inden sin Afsked at have gjort sig skyldig i et saadant Forhold.

§ 10.

Naar en Funktionær eller Arbejder, der har opnaaet Pensionsret eller er pensioneret, afgaar ved Døden, er hans Enke berettiget til Pension, der bestemmes til $\frac{3}{5}$ af den Pension, som Manden ved sin Død oppebar eller vilde have været berettiget til at oppebære, dog saaledes, at Enkepensionen ikke kan overstige 500 Kr. for Enker efter Mænd, hvis Løn har været 2000 Kr. eller derunder, 800 Kr. for Enker efter Mænd, hvis Løn har været over 2000, men ikke over 3500 Kr., eller 1000 Kr. for Enker efter Mænd, hvis Løn har været over 3500 Kr.

§ 11.

Uberettigede til Pension er Funktionærers eller Arbejderes Enker, hvis Ægteskab er indgaaet efter Mandens 60de Aar eller paa hans Dødsleje, eller efter at han var afskediget med Pension, eller naar Ægtefællerne har været skilte eller separerede.

§ 12.

Enkepensionen ophører, naar Enken indgaar nyt Ægteskab, naar hun uden Byraadets Samtykke tager Ophold i Udlandet, naar hun i 3 Aar ikke har hævet sin Pension uden senere at kunne bevise lovlig Forhindring, eller naar hun ved Dom findes skyldig i et i den offentlige Mening vanærende Forhold.

§ 13.

Efterlader en Funktionær eller Arbejder, der har opnaaet Pensionsret eller er pensioneret, sig uforsørgede moderløse Børn, bestemmer Byraadet, om der kan tilstaas dem Understøttelse, og da med hvilket Beløb.

§ 14.

Enhver fast Arbejder, jfr. § 1, der ikke ønsker at komme ind under Bestemmelserne i nævnte Paragraf, og som enten ved Udførelsen af sin Tjeneste kommer saaledes til Skade, at han maa afskediges og ikke igennem en af Kommunen tegnet eller ordnet Ulykkesforsikring erholder Erstatning, eller som efter mindst 20 Aars uafbrudt Tjeneste afskediges paa Grund af Alder, Svagelighed eller anden ham utilregnelig Aarsag, er, uagtet han altsaa ikke har ydet Bidrag til nogen af Pensionsfondene, berettiget til af Kommunens eller Havnens Kasse at erholde en aarlig Pension, der — under Iagttagelse af Reglementets almindelige Bestemmelser saa vel med Hensyn til Pensionens Beregning som i øvrigt — efter 20 Aars Tjeneste bestem-

mes til en Trediedel af den med Stillingen forbundne aarlige Lønning og stiger for hvert Aars længere Tjeneste med $\frac{1}{60}$ indtil fem Tolvtedele af Lønnen efter 25 Aars Tjeneste og altid mindst maa udgøre 500 Kr. om Aaret.

De samme Regler gælder for Pensioneringen af saadanne nuværende Funktionærer, som uden hidtil at have haft Adgang til Pension nu have Adgang dertil efter § 1, men ikke ønske at komme ind under dennes Bestemmelser.

Naar en Arbejder eller Funktionær, der efter nærværende Paragraf har opnaaet Pensionsret eller er pensioneret, efterlader sig Enke, bestemmer Byraadet, om der kan tilstaas hende Pension, og da med hvilket Beløb.

§ 15.

For saa vidt der tilkommer nogen pensionsberettiget Funktionær eller Arbejder, hans Enke eller øvrige efterladte noget Krav efter Lov Nr. 4 af 7de Januar 1898, skulle Bestemmelserne i nærværende Reglement kun finde Anvendelse i Tilfælde af, at de paagældende ikke fremsætte Fordring paa Ydelse efter bemeldte Lov.

§ 16.

De Pensioner, der indtil 1ste Oktober 1905 udrededes af Aarhus Politis Understøttelsesforening, men som Kommunen overtog fra nævnte Tidspunkt at regne, jfr. § 6, 6te Stykke, altsaa Pensioner til allerede da afgaaede Politifunktionærer (eller saadannes Enker), udredes ikke efter dette Reglements Regler, men efter de Regler, hvorefter den nævnte Forening indtil den Tid udredede dem.

§ 17.

Byraadet forbeholder sig til enhver Tid at foretage Ændringer i dette Reglement. Dog medfører Ændrin-

gen ingen Virkning med Hensyn til de Funktionærer, der allerede have gjort Indskud efter dets Regler. Opstaar der Tvivl om Anvendelsen af Reglementet eller Forstaaelsen af samme, kan Spørgsmaalet ikke gøres til Genstand for Rettergang. Byraadet afgør Sagen, og dermed har det sit Forblivende.

§ 18.

Naar en Pension ikke i et helt Aar er hævet, hjemfalder Beløbet for det paagældende Aar til vedkommende Pensionsfond.

§ 19.

Reglementet af 12te April 1894 for Pensionering af Aarhus Kommunes Bestillingsmænd, deres Enker m. m. saa vel som de under 6te April 1899 og 17de April 1903 vedtagne Tillæg til samme Reglement ophæves.

Formanden gennemgik Forslaget og paa-pegede de forskellige Afvigelser fra det nugældende Reglement samt fremhævede, at der nu kun kunde tænkes at komme Tillæg til Reglementet, naar en Funktionær, der ikke var nævnt i § 1, skulde optages, og at enhver af de nævnte Funktionærer, som fremtidig maatte blive ansat, havde Forpligtelse til at erhverve sig Pensionsret, saafremt anderledes ikke blev bestemt ved deres Ansættelse.

Filtenborg oplyste, at der i Lønudvalget havde været megen Diskussion om, hvad der skulde forstaas ved en »fast Arbejder«. Det sidste Stykke i § 1 var i den Henseende temmelig vagt og vilde sikkert ofte give Anledning til Tvivlsspørgsmaal, saa det heldigste vilde vel nok være, at der fastsattes et bestemt Antal Dage aarlig f. Eks. 275, vedkommende skulde have

arbejdet i Kommunens Tjeneste for at regnes for fast Arbejder.

Formanden mente, at de Tvivlsspørgsmaal, der mulig vilde komme, mere vilde gælde Lønnen end Pensionen, og at det maatte være Byraadets Sag at afgøre dem.

Samuel sen gjorde gældende, at mange faste Arbejdere ved Havnen ikke vilde blive regnet med, hvis de skulde have arbejdet 275 Dage i et Aar for at kaldes »faste Arbejdere«.

Mousten var imod at fastsætte et bestemt Antal Arbejdsdage. Satte man Grænsen ved 275 Dage, vilde en Arbejder, der havde arbejdet dette Antal Dage, være pensionsberettiget, medens en, der kun havde arbejdet 274 Dage, ikke vilde være det.

Samuel sen mente ogsaa, at det vilde have sine Vanskeligheder med Tilbagebetalingen af de uge- eller maanedsvi s indbetalte 5 % af Lønnen til Pensionen, hvis vedkommende Arbejder ikke naaede de 275 Dage.

Filtenborg var stadig af den Anskuelse, at der vilde opstaa mange Tvivlsspørgsmaal, hvis der ikke blev fastsat et bestemt Antal Dage.

Magnus Nielsen henstillede, at der gaves længere Respit end de i § 6 nævnte 2 Aar med Afvikling af skyldige Beløb til Pensionsfonden for dem, der før 1894 havde været i Kommunens Tjeneste uden hidtil at have været pensionsberettiget.

Formanden antog, at dette maatte blive de respektive Udvalgs Sag.

Forslaget vedtoges.

4. (J. Nr. 392—1908). Forslag om at Afsnit IV i den af Aarhus Byraad den 1. Marts 1894 vedtagne og af Indenrigsministeriet den 4. April s. A.

stadfæstede **Vedtægt for Styrelsen af de kommunale Anliggender** i Aarhus Købstad kommer til at lyde saaledes:

IV. Om de kommunale Embeds- og Bestillingsmænd.

§ 35.

Kommunens Embeds- og Bestillingsmænd ere — for saa vidt det efter Byraadets Skøn har været forneligt med de vedkommendes Stilling og Lønningsforhold m. m. — med Angivelse af deres Lønninger opførte i det af Byraadet under 12te Marts 1908 vedtagne Lønregulativ. De under dette Regulativs 9 øverste Lønklasser opførte Embeds- og Bestillingsmænd samt: Brandassistenten, Kommunens Talrevisor, Maskinmesteren ved Ting- og Arresthuset, Skatteopkræverne, Inkassatorerne under Belysningsvæsenet, Undersøgeren ved Fattigvæsenet, kvindelige Kontorassistenter af 1ste Klasse, Overgraveren, Byraadets Bud, Politiets Betjente, Opsynsmændene ved Ting- og Arresthuset, Husbestyrerinden paa Kommunehospitalet, Oldfruen samme Sted, Plejemoderen paa »De gamles Hjem« og Økonomie samme Sted ansættes af Byraadet, medens de øvrige af Regulativet omfattede Funktionærer ansættes af de vedkommende Udvalg.

Desuden ansættes af Byraadet følgende Embeds- og Bestillingsmænd, som paa Grund af særlige Forhold ikke er optaget i Lønregulativet: Overlægen ved Fattigvæsenet og Overlægen ved »De gamles Hjem« samt øvrige Læger, som det maatte blive nødvendigt at ansætte under disse Administrationsgrene, de fast ansatte Læger ved Kommunehospitalet, Skovrideren og Skovfogderne ved Marselisborg Skove, Skovfogden i Riis Skov, Arrestforvareren, Havnelodserne, Referenten af Byraadets Forhandlinger, den kvindelige Opsynsbetjent ved Ting- og Arresthuset, Billettøren, Opsynsmanden ved Epidemihuset og Markbetjenten.

Overlægen ved Kommunehospitalet ansættes under Forbehold af Justitsministeriets Approbation, og Ting- og Arresthusets Funktionærer, nemlig Arrestforvareren, Maskinmesteren og Opsynsbetjentene, ansættes efter forudgaaet Indstilling af Politimesteren og under Forbehold af Amtsrådets Sanktion.

Politiassistenten og Politiets Betjente ansættes ligeledes efter Indstilling af Politimesteren, og Skoleinspektøren ansættes efter Indstilling af Skolekommissionen.

Embeds- og Bestillingsmændenes Forretningsomraade bestemmes nærmere i særlige Instrukser eller Reglementer.

De udnævrende Myndigheder, altsaa Byrådet eller dets Udvalg, kunne tillige tage Beslutning om de vedkommende Embeds- og Bestillingsmænds Afskedigelse. For Politiassistentens og Politiets Betjentes samt for Ting- og Arresthusets Funktionærers Vedkommende tager dog Politimesteren Beslutning om Afskedigelsen. Enhver kommunal Embeds- eller Bestillingsmand, der er ansat med Aarsløn, kan opsiges og ogsaa selv opsiges sin Bestilling med 3 Maaneders Varsel til Fratrædelse en 31te Marts, 30te Juni, 30te September eller 31te December. Saaframt nogle af de nu ansatte er ansatte med anden Opsigelsesfrist end her anført, forblive de tidligere trufne Bestemmelser dog gældende for deres Vedkommende.

Under en Embeds- eller Bestillingsmands Sygdom udbetales der ham, hvis han er ansat med Aarsløn, og Sygdommen ikke er uhelbredelig, fuld Løn, saa længe Sygdommen varer. Saaframt hans samlede Antal af Sygedage indenfor noget Finansaar skulde overstige 90, skal dog det Udvalg, under hvis Omraade han er ansat, gøre Indstilling om Sagen til Byrådet, der da bestemmer, hvad der vil være at foretage.

Fratræder en Embeds- eller Bestillingsmand, der er ansat med Aarsløn, sin Bestilling, efter at en Maa-

ned er begyndt, udbetales der ham Løn for den Maaned, i hvilken Fratrædelsen finder Sted. Afgaar han ved Døden, udbetales hans Løn, saafremt han var ugift, for den Maaned, i hvilken Dødsfaldet indtraadte. Var han derimod gift eller Enkemand med egen Husstand, udbetales Lønnen ikke alene for den Maaned, i hvilken Dødsfaldet indtraadte, men ogsaa for den derefter følgende Maaned.

Om Pensionsforholdene for Kommunens Embeds- og Bestillingsmænd, deres Enker m. m., er der givet Bestemmelser ved et særligt Pensionsreglement.

Saafremt en Embeds- eller Bestillingsmand gør sig skyldig i misligt eller uforsvarligt Forhold i sin Bestilling eller uden for denne i et forargerligt eller i den offentlige Mening vanærende Forhold, kan han straks afskediges af den Myndighed, der efter det foranstaaende kan beslutte hans Afskedigelse, og han har da kun Ret til Lønning eller andet Vederlag indtil den Maanedes Udgang, i hvilken han er afskediget.

Paadrager han sig Mistanke om at have gjort sig skyldig i et af de ovennævnte Forhold, kan han af den samme Myndighed suspenderes.

Saa længe Suspensionen varer, erholder Embeds- eller Bestillingsmanden kun halv Løn og fortaber Ret til Embedsbolig — hvis der er tillagt ham en saadan — med Udgangen af den Maaned, hvori Suspensionen finder Sted.

Bliver det ikke godtgjort, at Embeds- eller Bestillingsmanden har gjort sig skyldig i det Forhold, hvorfor han er mistænkt, har han Ret til den resterende Løn for Suspensionstiden samt til et efter Byraadets Skøn passende Vederlag for Afsavn af Bolig.

Naar ikke anden Bestemmelse træffes, betragtes Suspensionen som en den paagældende Embeds- eller Bestillingsmand forkyndt Opsigelse.

Skulde nogen Embeds- eller Bestillingsmand blive valgt til Medlem af Byraadet, maa han fratræde sin Bestilling.

Ingen af dem maa paatage sig Arbejde for andre, medmindre den Myndighed, der har ansat den vedkommende, giver sit Samtykke dertil.

§ 36.

De Funktionærer, som den kommunale Administration maatte fordre ud over dem, for hvis Vedkommende Kommunens Lønregulativ af 12te Marts 1908 er gældende, og dem, der ere særlig nævnte i 2det Stykke af foranstaaende § 35, ansættes og afskediges af vedkommende Udvalg, under hvis Omraade den paagældende Administrationsgren hører, medmindre Byraadet ved særlig Beslutning derom træffer eller de bestaaende Love indeholder anden Bestemmelse.

F o r m a n d e n forelagde og anbefalede Ændringsforslaget.

J. C. P e t e r s e n spurgte, om Raadhusbetjenten, fra hvem der forelaa Andragende om fast Ansættelse, kunde komme med ind under de ny Bestemmelser.

M o u s t e n fandt det rigtigst at opslaa Pladsen som Raadhusbetjent, hvis det skulde være en fast Plads. Den nuværende Betjent var i sin Tid antaget rent midlertidigt, og det vilde være naturligt, om den Mand, som hidtil havde været ansat ved Skolen og Kontorerne paa Vestergade kom i Betragtning.

F o r m a n d e n mente, at Raadhusbetjenten maatte ansættes af vedkommende Udvalg, da Stillingen ikke var nævnt under de første 9 Lønningsskasser eller i nærværende Forslag.

J a k o b J e n s e n syntes, det vilde være underligt at blive ved at betale Løn til en Funk-

tionær, der blev afskediget paa Grund af Misligheder. En saadan Mand burde straks miste sin Løn.

Formanden oplyste, at Bestemmelsen om at betale Løn til Maanedens Udgang for en saadan Funktionær nærmest var indsat af Hensyn til vedkommendes Familie.

Jakob Jensen hævdede, at det ikke kunde forlanges, at Kommunen skulde tage Hensyn til Familien, naar vedkommende ikke selv havde gjort det.

Vestesen troede ikke, Bestemmelsen kunde være anderledes. Der kunde forudsættes andre Forseelser end Pengebedrag, og vedkommende havde for Resten vist Retskrav paa den halve Maanedes Gage.

Jakob Jensen mente, at en saadan Funktionær kunde gøre sig skyldig i forsætlig Ødelæggelse af Materiel eller lignende.

Formanden henviste til, at man i saa Tilfælde kunde rejse Erstatningskrav.

Magnus Nielsen kunde ikke se, at en forbryderisk Funktionær havde noget Retskrav, naar han var ansat i Henhold til Regulativet. I denne Forbindelse ønskede han at henstille, at der skaffedes mere Ensartethed med Hensyn til de forskellige Udvalgs Optræden overfor Funktionærs Hospitalsophold, Udbetaling af Sygepenge ud over den normere Tid og lignende.

Müller gjorde gældende, at Afskedigelse med Ret til en Maanedes Løn ikke var i Overensstemmelse med andre Forhold. For Tyendes Vedkommende skulde der saaledes kun betales Løn til den Dag, Tyendet blev afskediget paa Grund af en eller anden Mislighed. Forøvrigt var det jo ikke givet, at vedkommende Funktionær havde

Familie, og skulde han have det, kunde Byraadet i hvert enkelt Tilfælde bestemme, om Maanedslønnen skulde udbetales.

Formanden mente, at Bestemmelsen saa maatte ændres derhen, at en saadan Funktionær kun havde Ret til Løn til Afskedigelsesdagen. Byraadet kunde saa alligevel bevilge Lønnen, hvis det fandt Anledning dertil.

Müller troede ikke, nogen Statsemedsmand, der blev afskediget paa Grund af Forbrydelse, havde Ret til Løn ud over Afskedigelsesdagen.

Nørgaard gjorde opmærksom paa, at en Statsemedsmand fik Løn forud, medens Kommunens Funktionærer fik Lønnen bagud. Dette forandrede hele Forholdet.

Formanden antog, at Fremgangsmaaden i det enkelte Tilfælde noget vilde bero paa, om vedkommende blev afskediget administrativt eller i Følge Dom.

Jakob Jensen henviste til, at det i hvert enkelt Tilfælde var i Byraadets Magt at bevilge Lønnen, om det maatte finde Anledning dertil.

Jul. Andersen kunde anbefale Bestemmelsen, som den var foreslaaet. Det Fedteri med ikke at udbetale Maanedslønnen tiltalte ham ikke, og i ethvert Fald var Lønspørgsmaalet ret underordnet i et Tilfælde, hvor en Mand skulde afskediges fra sin Bestilling paa Grund af Misligheder.

Jakob Jensen troede ikke, en almindelig Arbejder, der blev afskediget for Mislighed vilde faa Løn længere end til Afskedigelsesdagen, og Forholdet burde være det samme for Embedsmændene.

Müller vilde nødig have Ord paa sig for noget Slags Fedteri og havde kun talt ud fra analoge Tilfælde.

Vestesen mente, at uge- eller maanedslønnede Arbejdere altid fik hele Lønnen udbetalt ved Afskedigelse, om ikke for andet saa for at man kunde blive af med dem.

Forslaget vedtoges.

5. (J. Nr. 97—1908). Andragende fra forskellige Politibetjente, der tidligere have været Reserve-dagpolitibetjente eller Patrouillebetjente, om at faa deres **Anciennitet** beregnet fra deres første Ansættelse i Politikorpset.

Formanden meddelte, at Lønudvalget havde søgt Oplysning om, hvorvidt Andragerne kunde siges at have været fast ansatte, før de blev ansatte af Byraadet, og da det ikke var Tilfældet, kunde Lønudvalget ikke anbefale at give Andragerne yderlig Anciennitet end fra den Dag, de blev fast ansat i deres nuværende Stilling.

Mikael Johansen beklagede Lønudvalgets Stilling til Sagen, saa meget mere som der ikke var gaaet frem efter nogen særlig Regel ved Anciennitetsberegningen. Disse Mennesker havde gaaet paa en urimelig lav Løn, saa man skulde synes, der var al Anledning til at give dem en nogenlunde Pension, naar de blev gamle og udslidte, men der var vel intet at gøre, da Udvalget enstemmigt var imod at gaa med.

Müller skulde indrømme, at man nok formelt kunde sige, at Andragerne ikke havde været fast ansat, før Byraadet havde ansat dem, men ligesom al Lærervirksomhed regnedes med i Anciennitet for en Lærer, burde al Tjeneste i Politikorpset ogsaa medregnes her, saa disse Folk var fuldt berettigede til i alt Fald at stræbe efter at

faa deres Anciennitet forhøjet. Naar man slog et Anciennitetsprincip fast, maatte man tage Konsekvenserne, og det gjorde man først, naar al Tjeneste i en bestemt Virksomhed blev medtaget. Han kunde anbefale Andragendet.

Formanden kunde godt anerkende det Princip, Hr. Müller omtalte, men da der her var Tale om at gaa tilbage i Tiden, vilde det være betænkeligt at gaa med.

Mousten slog fast, at hvis de Anskuelser, Hr. Johansen havde fremført, skulde have været gældende, saa havde man aldrig faaet noget Lønregulativ, og nu kunde dette desværre ikke laves om.

Müller oplyste, at Loven for Læreres Anciennitetsberegning havde tilbagevirkende Kraft.

Simonsen kunde ikke være med til at gøre et Spring ud i det uoverskuelige, nu da man syntes at være ved at faa faste ordnede Forhold i Lønningsvæsenet. Hvis det kun var disse Betjente, det gjaldt, havde Sagen ganske vist ikke stor financier Betydning, men der vilde komme Konsekvenser af at bevilge Andragendet. For Resten var Betjentene ikke blevet forurettet, hvad de snarere vilde være blevet, hvis Hr. Johansen havde maattet raade, for saa vilde de være kommet til at gaa 15 Aar om at naa den Løn, de nu naaede i 12 Aar. Forurettelsen mod Betjentene skrev sig fra før 1900, da Højre regerede.

Mikael Johansen troede, Hr. Simonsen huskede fejl, for Hr. Magnus Nielsen og Taleren havde jo netop stillet Forslag om højere Lønning for Betjentene og ved at undlade at stemme imod Hr. Jakob Jensens Forslag, da deres eget var blevet forkastet, bevirket, at Betjentene dog fik noget. Hvis han ikke huskede fejl, havde Hr.

Simonsen vist iøvrigt i Foraaret i »Demokraten« skrevet nogle Artikler, der var meget imødekomende overfor det, der nu søgtes om.

Filtenborg mente, at man vilde stille Andragerne gunstigere end mange andre Funktionærer, hvis man bevilgede det ansøgte, der gik stik imod Lønregulativets Princip.

Samuel sen fremhævede, at de foreliggende Oplysninger fra Administrationen var saaledes, at Lønudvalget ikke kunde indstille til Byraadet at imødekomme Andragerne.

Andragendet afsloges.

6. (J. Nr. 145—1908). Andragende fra **Opsynsbejtjentene ved Arresthuset** om Betaling for Overarbejde.

Efter Lønudvalgets Indstilling vedtoges det at tilstaa hver af Ansøgerne, saalænge deres Arbejdstid er saa uforholdsmæssig lang, et Løntillæg af 100 Kr. aarlig, ogsaa for indeværendø Aar, dog under Forudsætning af Amtsraadets Sanktion.

7. (J. Nr. 355—1908). Det foreliggende Forslag til et Andragende til Indenrigsministeriet, om at Bestemmelsen i § 6 i Loven af 26. Maj 1868 om Købstadkommunernes Styrelse maa blive søgt ændret derhen, at Maksimum for **Byraadsmedlemernes Antal**, der ved nævnte Lovbestemmelse er fastsat til 19, maa blive forhøjet til 25, tiltraadtes.

8. (J. Nr. 128—1908). Det foreliggende Forslag fra Budgetudvalget til en Svarskrivelse til Amtet angaaende Sagen om Oprettelse af et Embede som **residerende Kapellan ved Sct. Pauls Sogn** vedtoges.

9. (J. Nr. 383—1908). Andragende om Anlæg og Drift af en **elektrisk Omnibusrute** mellem Dalgasavenue og Varnapavillonen.

Vestesen meddelte, at Andragendet var indgaaet saa sent, at det først Dags Morgen var kommet til Udvalget, hvor det derfor kun havde faaet en ren foreløbig Behandling. Han oplæste dernæst Andragendet og oplyste, at der efter Stadsingeniørens Beregning vilde medgaa 5—6000 Kr. mere end paaregnet til Vejanlæg foruden aarlig 400 Kr. mere til Vedligeholdelse og 500 Kr. til Vanding, hvis Omnibusruten kom i Gang. Der var altsaa Spørgsmaal om betydelige Udgifter, saa Udvalget maatte anmode om Lejlighed til at give Sagen en mere indgaaende Behandling.

Jakob Jensen troede, Udgiften vilde blive langt betydeligere, end Stadsingeniøren mente, for skulde Vejen omlægges for Omnibusfærdsel, maatte den have Bredde som Strandvejen inde ved Byen, og man slap saa ikke med meget mindre end 66000 Kr. Under de nuværende pekuniære Forhold maatte man derfor sikkert være færdig med den Koncession. Dertil kom at den daglige Drift af Vejen vilde blive meget dyr med Vedligeholdelse og Vanding, saa alt i alt maatte man hellere lade den Sag ligge og vente, til Trafikken blev saa stor, at det kunde betale sig at forlænge Sporvejen.

Magnus Nielsen betonedede, at Foretagendet vilde have haft hans Sympati, hvis det kunde siges at faa nogen reel Betydning, men i Virkeligheden vilde den elektriske Omnibus ikke afhjælpe noget Savn, for ved Hjælp af Hyrevognene og Turistbaadene kunde man nu blive befordret ud til Varna for 15 a 20 Øre. Udgiften til Vejanlæg vilde sikkert nærme sig stærkt til den af Hr. Jakob Jensen nævnte Sum, og man vidste desuden intet om, hvor stærk Omnibustrafikken vilde slide paa Vejen. Sagen burde dog næppe helt afvises uden for Udstillingens Vedkommende,

men Brolægningsudvalget kunde senere forhandle med Konsortiet og se, hvad dette vilde give, for saa at komme med et bestemt Forslag.

Filtenborg syntes, Projektet saa ganske tiltalende ud, og at det vilde være rart, om det kunde gennemføres. Omnibusruten vilde have stor Interesse for Kommunen ved at gøre Villagrundene mellem Frederikshøj og Strandvejen mere salgbare, ligesom den selvfølgelig ogsaa vilde have Betydning for Varnapavillonen. Han vilde foreslaa, at Brolægningsudvalget fik Sagen tilbage til ny Overvejelse sammen med Andragerne.

Vestesen kunde ikke gaa med, hvis Udgiften skulde blive saa stor, som Hr. Jakob Jensen mente, men efter den flygtige Undersøgelse syntes Beløbene ikke uoverkommelige. Vejen op til Varna behøvede næppe at gøres saa bred som Strandvejen, kun ved de enkelte Vigepladser kunde der behøves større Bredde end den projekterede. Skulde man vente, til der blev lagt Skinner ud til Varna, kom man nok til at vente længe, for Sporvejene søgte aldrig Ruter, hvor der kun var Sommertrafik. Projektet forekom ham i det hele taget ikke afskrækkende, men nok værd at underkaste en nøjere Prøvelse.

Samuelson vilde helst have Sagen afvist, men der kunde jo intet ske ved at lade den gaa tilbage til Udvalget. Han troede ikke, Kommunen havde Raad til at gaa med. Omnibusruten var ikke strengt nødvendig, og Villagrundene vilde næppe stige, i alt Fald ikke i Forhold til det Vejen vilde koste. Den Slags Omnibusser var fuldt ud prøvede, og de var gode nok, men Vejen maatte sikkert omlægges i Strandvejens Bredde, saa den af Hr. Jakob Jensen nævnte Sum vilde nok gaa med.

J a k o b J e n s e n vilde nødig bygge paa den flygtige Undersøgelse, der forelaa. Han havde set et saadant Forslag, der angik et Bolværk til 6000 Kr., blive til 30000 Kr. Driften af Omnibusruten kunde ikke anlægges uden ordentlige og kønne Veje, og det vilde være Vandalisme at anlægge en Forlængelse af Strandvejen med Siksakbredde. Dertil kom, at Vognene, der fuldt belastet vilde veje henimod 12000 Pund, vilde slide ganske betydeligt paa Vejen. Han troede ikke, det vilde vare længe, inden Sporvejen blev forlænget, for Sommerdriften kunde nok svare sig, og han ønskede, vedkommende Firma vilde udstille Omnibusserne paa Udstillingen.

Andragendet henvistes til fornyet Behandling af Brolægningsudvalget.

10. (J. Nr. 381—1908)- Indstilling fra Udvalget for Belysningsvæsenet om Bevilling af 150000 Kr. til **Udvidelse af Gasværkets Retorthus**, Fuldendelse af den kommunale Folkebadeanstalt og Anlæg af forskellige Trykledninger til Ledningsnettet.

V e s t e s e n oplyste, at Gasværket med de 11 Ovne plus Vandgassen daglig kunde udvikle 921000 Kbf. Det daglige Forbrug omkring den 15. Dec. var imidlertid 900000 Kbf., medens Forbruget en enkelt Dag, den nævnte Dato, var oppe paa 1100000 Kbf. Værket kunde altsaa ikke producere det, der brugtes paa enkelte Dage, og det var derfor særdeles heldigt, at man havde den store Beholder, hvori der kunde udvikles Reserve. Men der maatte nu nødvendigvis bygges ny Ovne, idet Værket i 1909 vilde være ude af Stand til at producere den Gas, der vilde blive Brug for. Forslaget gik ud paa at anskaffe 4 ny Ovne til ialt 100000 Kr. Med dem vilde man være inde paa et System, der gjorde det mulig at sætte Ovne til

enkeltvis. For at komme Forsyningen til Hjælp havde man gjort Forsøg med at drive Gassen ud med Tryk, og dette System vilde det nu være nødvendigt at indføre ved Østbanegaarden og Frederiksbjergtorv. Dertil vilde gaa en 40000 Kr.

N ø r g a a r d maatte, skønt det vel var haabeløs Tale, spørge, om noget af Summen ikke kunde spares. Han havde al Tillid til Udvalget, men ønskede dog oplyst, om der ikke kunde gaas en lidt mindre fortræffelig, men billigere Vej.

V e s t e s e n paaviste, at Udvidelsen vilde være absolut nødvendig til den paaregnede Tid for at imødegaa Udviklingen, og slog paa, at man i tidligere Aar havde været lidt for forsigtig med Udgifterne til Værket. Bestyreren turde ikke tage Ansvaret for Byens Forsyning med Gas i 1909, hvis man ventede yderligere.

M a g n u s N i e l s e n henstillede, at man undersøgte, om Udvidelserne ikke tildels kunde spares ved mere at gaa over til elektrisk Gadebelysning. Naar man kunde producere Elektricitet til Sporvejen til en Minimumspris, maatte man ogsaa kunne gøre det til Byen, saaledes at i alt Fald den indre Bydel kunde blive elektrisk belyst.

V e s t e s e n oplyste, at elektrisk Belysning, som man nu brugte den, kostede 89 Øre pr. Alen Facade mere end Gasbelysning, og at Grundejerne betalte denne Forskel, fordi de vilde have Luksusbelysning. Vilde man derimod kun erstatte Gasbelysningen, vilde Udgifterne naturligvis blive mindre, men dertil kom, at der maatte anlægges ny Ledninger overalt i Byen og ny Ledninger til Værket for Slukning og Tænding, for kun ved Sparing af Udgifterne til Lygtetænderne kunde der indvindes noget.

J a k o b J e n s e n spurgte, hvilken Pris paa

elektrisk Lys der var lagt til Grund for Forskellen mellem Gas og Elektricitet.

Vestesen meddelte, at der saavel for Gas som for Elektricitet var beregnet Indkøbspris.

Magnus Nielsen syntes ikke, man egentlig kunde kalde det elektriske Lys for Luksusbelysning. Nu var der vel ikke andet at gøre end at følge Indstillingen, men han var overbevist om, at den Tid snart vilde komme, da man ogsaa fik elektriske Ovne til Tilberedning af Mad i Stedet for de stinkende Gasapparater.

Indstillingen overgik til 2. Behandling.

11. (J. Nr. 380—1908). Forslag fra Brolægningssudvalget til en Skrivelse til Statsbanerne angaaende Forholdene ved **Bruunsbros Udvidelse**.

Vestesen oplæste Skrivelsen, der egentlig kun var en Erklæring, Kommunen i sin Tid var indgaaet paa at afgive.

Filtenborg skulde, da det nu saa ud til at have meget lange Udsigter med Banegaardsforholdenes endelige Ordning, anbefale, at Brolægningssvæsenet gik i Gang med at forbedre Broen i Frederiksballe for de dertil bevilgede 2000 Kroner.

Samuelson kunde ikke se Anledning til at gøre noget ved Broen i Frederiksballe nu, da Ministeren paa hans Forespørgsel i Folketinget havde svaret, at der i nær Fremtid, i alt Fald i denne Samling, vilde blive forelagt Planer for Banegaardsforholdenes Ordning.

Filtenborg havde faaet ud af Ministerens Svar, at det havde lange Udsigter med Banegaardssagen, og var derfor ikke betænkelig ved at anvende de 2000 Kr.

Vestesen mente, at naar Sagen blev forelagt i indeværende Samling, kunde det dog være,

at Rigsdagen kom til det ene eller det andet Resultat, og dette maatte man oppebie, da man, hvis Personbanegaarden blev, hvor den nu var, maatte skride til den lille Ombygning, hvorimod man, hvis hele Banegaarden skulde flyttes ned i Mølleengen, kunde gaa i Gang med den store Ombygning.

Samuelson fandt det rimeligt at vente, til der forelaa en Vedtagelse, da de 2000 Kr. vilde være spildt, hvis hele Banegaarden blev flyttet til Mølleengen.

Forslaget vedtoges.

12. (J. Nr. 378—1908). Forslag til afskærende **Kloakledninger** og Indførelse af **Vandklosetter**.

Udgik af Dagsordenen.

13. (J. Nr. 46—1908). Indstilling fra Sundhedskommissionen om Foranstaltninger mod **Røgulemperne** fra Fabrikkerne ved Knudriisgade.

Formanden forelagde Indstillingen, der gik ud paa efter sagkyndig Undersøgelse og Skøn at paabyde Fabrikken at bruge absolut tørre Cinders, at anvende almindelige Kalksten som Forslagningsmateriale i Stedet for Flux og at de Lærkerner, hvortil der brugtes Linolie som Bindemiddel, kun maatte tørres i den ved Rørledninger til Dampskorstenen ventilerede Tørreovn. Et af de sagkyndige opstillet fjerde Punkt om at anstille ny Undersøgelser ved en speciel kyndig Varme- og Ventilationsingeniør mente Sundhedskommis-sionen var for vidtrækkende og kunde derfor kun henstille det til Byraadet.

Mikael Jensen vilde foreslaa, at man nøjedes med at paabyde de tre Vilkaar, da der ingen Anledning var til at paalægge Fabrikkerne større Bekostning end nødvendig. Som den, der havde bragt Sagen frem, kunde han erklære sig

tilfreds og takke for den Energi, hvormed der var gaaet frem.

Nørgaard kunde slutte sig til Hr. Johansens Forslag.

Det vedtoges at efterkomme Sundhedskommissionens Forslag med Hensyn til Punkterne 1, 2 og 3, men indtil videre ikke med Hensyn til Punkt 4.

14. (J. Nr. 14⁴—1908). Den foreliggende Indstilling fra Markudvalget om at overdrage Lejemaalet af **Lod Nr. 38 i Oldjorden** til Vognmand L. Larsen, Munkegade, paa samme Vilkaar som for den nuværende Lejer vedtoges.

15. (J. Nr. 62—1908). Andragende fra H. P. Nielsen, Molsgade 11, om **Forhøjelse af Erstatningen** for Tab ved Anlæg af Vandledningen til den ny Højdebeholder over Lod Nr. 56 i Møllevangen.

Andragendet afsloges overensstemmende med Markudvalgets Indstilling.

16. (J. Nr. 299—1908). Den foreliggende **Købekontrakt** med Murermestrene Brødrene Severinsen angaaende 16 □ Alen af Skolegyde godkendtes.

Udenfor Dagsordenen anmodede

17. S. Pedersen Brolægningsudvalget om at træffe Foranstaltninger mod Oversvømmelse af Vand for nogle Ejendomme ovenfor Samsøgade.

Vestesen oplyste, at Sagen var behandlet i Udvalget, og at der næste Møde skulde foreligge Indstilling derom.

